

WILBUR SMITH

& TOM HARPER

DIVOKÝ PŘÍLIV

KIO KAN

Text copyright © Orion Mintaka 2022
Originally published in the English language
as STORM TIDE in the UK by Zaffre,
an imprint of Bonnier Books UK Limited.
Translation © Jan Mrlík, 2022
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

The moral rights of the Author have been asserted.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu STORM TIDE
vydaného v roce 2022
nakladatelstvím Zaffre, an imprint of Bonnier Books UK
přeložil Jan Mrlík
Redakční úprava Lukáš Foldyna
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2022
shop@alpress.cz
Vydání první

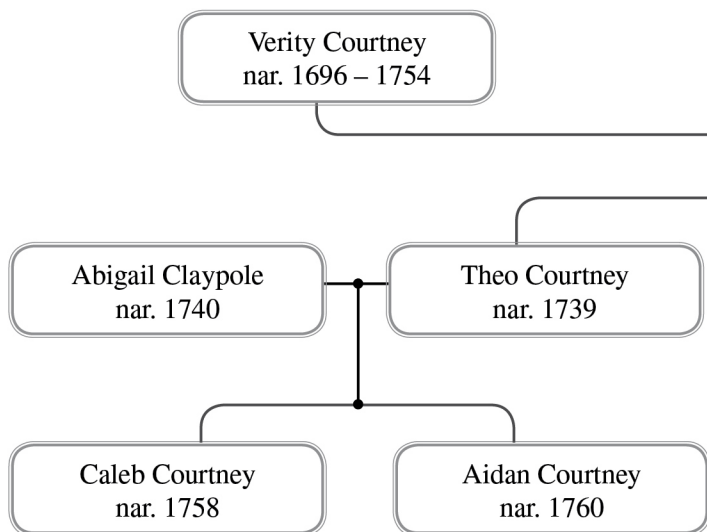
ISBN 978-80-7633-890-6

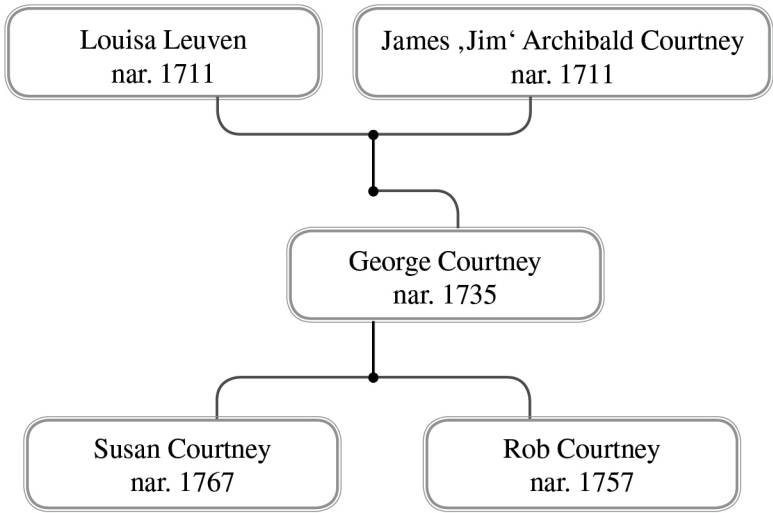
*Tato kniha je pro mou ženu MOKHINISO,
která je tím nejlepším,
co mě kdy potkalo*

ROD COURTNEYOVÝCH

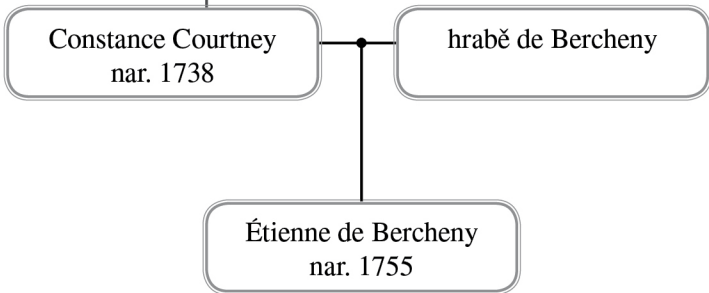
v Divokém přílivu

Zjistit víc o rodu Courtneyových a prohlédnout si celý rodokmen je možno na www.wilbursmithbooks.com/courtney-family-tree.

Mansur Courtney
1711 – 1754

VÝCHODOAFRICKÉ POBŘEŽÍ, 1774

Robert Courtney se kradl za kořistí.

Brodil se křišťálově čistou vodou laguny a sotva přitom na hladině vyvolal nějakou vlnku. Ačkoli mu bylo teprve sedmnáct let, vytáhl se už do výšky přes šest stop a ještě dál rostl. Pokožku měl opálenou do hněda, protože celý život strávil pod africkým sluncem, a při práci na polích a dlouhými hodinami, kdy plaval v oceánu, si vypracoval pořádné svaly. Rybářský oštěp držel v dlaních tak lehce, jako by to byl jenom šíp.

Nad ním se zvedal vysoký štít, jenž kraloval zálivu Nativity, avšak po levé straně pokrývala mořskou hladinu džungle mangrovníků a přecházela v bažinu. Od moře vanul vlahý větřík, tak mírný, že Roba sotva šimraly vlasy na zátylku.

Upíral zrak do vody, svaly na rukou svírajících oštěp měl napjaté. Malých rybek, které mu rejdlily kolem nohou, si nevnímal. Umínil si získat větší kořist. Do zálivu se občas zatoulala smuha nebo připlul kanic, aby se vyhřívali v teplé mělké vodě. Zasáhnout oštěpem velkou rybu, která se mihotá při dně jako živý zázrak, vyžadovalo rychlost a dovednost, ovšem Rob si v tomto zálivu hrával ještě dřív, než se naučil chodit. Dokázal bodnout trojzubcem pod hladinu, aniž by to šplouchlo, a instinktivně opravoval úhel útoku, aby eliminoval lom světelných paprsků ve vodě.

I tak to chtělo jistou dávku štěstí, aby zasáhl kořist.

U skalisek na jižní straně zálivu zahlédl nějaký pohyb. Pomalu se k tomu místu přibližoval a vodou spíš klouzal, než se brodil, aby kořist nevylekal. Dno postupně klesalo. Už na něj nedosáhl, a tak plaval na břiše a drobnými tempy nohou se sunul kupředu tak, že se hladina kolem něho sotva zvlnila.

Všiml si nějakého stínu, tmavé skvrny na pozadí bílého písčitého dna. Na kraba se to zdálo být příliš velké a předmět byl

nepřirozeně kulatý, takže nemohlo jít o kámen. Zmocnila se ho zvědavost. Na chvíli zapomněl na ryby, pustil oštěp z ruky a nechal jej plavat na hladině. Ponořil se ke dnu a drobné rybky mu prchaly z cesty. Dvěma mocnými záběry nohou se přiblížil k té věci. Jednou rukou ji uchopil a překvapilo ho, že s ní ani nehnul. Dokonce i když ji vzal do obou rukou, musel vynaložit všechnu sílu, aby ji vůbec zvedl z písku.

Vynořil se nad hladinu, zvedl kořist do vzduchu a šlapal vodu. Už ve chvíli, kdy se mu podivný předmět ocitl v rukou, si byl jistý, oč se jedná. Ta věc vážila mnohem víc, než by se dalo odhadovat z její velikosti. V mezerách mezi nánosem vilejšů, kteří předmět porostli, viděl hladký kovový povrch.

Byla to dělová koule.

Věděl, že zde v zálivu kdysi došlo k bitvě. Jeho dědeček Jim i jeho pradědeček Tom v ní bojovali, ale od té doby uplynulo už bezmála čtyřicet let. Rob slýchal příběhy o výjimečné události tak často, že by je dokázal opakovat z paměti. Jak ománský chalífa připlul se svou flotilou, aby Courtneyovy ztrestal, a jak Tom nalákal jeho lodi do zálivu, načež je zápalnými střelami spálil až po čáru ponoru. Na dně zálivu se krčily kostry potopené flotily jako nějaké pravěké nestvůry. Ale bouře a příliv odvedly svou práci – pozůstatky lodí odnesl proud na širé moře nebo je příboj vyplavil na břeh, kde pak posloužily jako palivové dřevo. Bitva se ztrácela v šeru zapomnění. Až jeho prarodiče zemřou, vymizí jejich vzpomínky a zůstane jen legenda.

Rob se zamyslel nad měnicími se proudy a silou přílivu a odlivu, které až teď odhalily tuhle kouli. Od doby, kdy v zálivu Nativity někdo v hněvu vystřelil z nějaké zbraně, uplynula už velmi dlouhá doba.

Tolik se věnoval obhlížení nalezené památky, že mu téměř ušel nějaký pohyb ve vodě. Rychle připlouval jeden z mořských tvorů a jeho hřbetní ploutev řezala hladinu. Viděl, že se přímo na něho žene nějaká ohromná ryba.

Ne, žádná ryba. Žralok. Tygří žralok.

Přiblížil se už natolik, že Rob mohl pozorovat všechny detaily. Tmavé pruhy na bocích, rozevřené čelisti, žluté zuby vychýlené z řady jako zuby na pile. Jednou ze člunu pozoroval tygřího

žraloka, jak napadl mořskou želvu a rozkousl jí krunýř. Tento kus byl ještě mladý, ale i tak větší než Rob. Zřejmě se vypravil na lov do mělkých vod zálivu a dostal se až sem.

Na únik neměl Rob dost času. Žralok je dravý tvor a moře je jeho živlem. Rybářský oštěp už mládenci uplaval z dosahu.

Žralok ještě víc rozevřel tlamu. Rob viděl jeho oči, černé, zlomyslné, které na něho dravec upíral. Zbývala mu jediná možnost.

Pozvedl dělovou kouli v obou rukou a ze všech sil jí udeřil dolů. Zasáhl žraloka rovnou do čenichu, který už se nebezpečně přiblížil k Robovu holému, nechráněnému břichu. Žralok se divoce otočil a přitom zasáhl Roba švihnutím ocasu.

Rána vyrazila Robovi kouli z rukou. Žralok se obracel, aby znovu zaútočil.

Rob se vrhl k oštěpu plujícím na hladině a ze všech sil kopal nohama. Víření vody znovu vábilo žraloka ke kořisti. Mocně zabíral ocasní ploutví a prorážel vodu jako střela z pušky. Otevřel tlamu, aby chňapl Robovi po noze.

Rob zoufale hmátl rukou a podařilo se mu do ní chytit ratiště zbraně. Prudce přitáhl nohy k tělu a dostal je v posledním okamžiku mimo dosah chňapající tlamy, takže ho žralok jen škrábl několika zuby. Ze škrábanců se vyřinula krev, která zakalila vodu a žraloka vyprovokovala k zuřivosti. Jak sebou mrskl, narazil do chlapce tělem a oťrel se o něho ploutví a kůží drsnou jako skelný papír. Při této srážce Robovi skoro vypadl oštěp z ruky.

Tu se nohou dotkl dna. Trvalo to snad jen vteřinu, ale získal tak potřebnou rovnováhu, aby se mohl v divokém oblouku ohnat oštěpem po útočícím predátorovi. Hrot zbraně protal gumovitou kůží a zajel hluboko do žraločího těla.

Zvíře se zasmýkalo v křeči a zkroutilo se, pěnílo vodu zrudlou jeho krví. Až do konce se žralok choval jako pravý zabiják, a i když po něm sahala smrt, pach jeho vlastní krve a hlad ho rozzuřily k šílenství. Rob odplaval o kus dál, pozoroval umírajícího žraloka a namáhavě lapal po dechu. Necítil vůči zmírajícímu dravci žádný soucit. Sem do zálivu často chodívala plavat i jeho malá sestřička. Při pomyšlení, že by se žraločí čelisti zakously do jejího jemného tělíčka, se Rob otřásl.

Nakonec žralok znehybněl. Vynořil se na hladinu a tam zůstal břichem vzhůru. Rob zarazil oštěp ještě hlouběji do žraločího těla a pak si provaz, na kterém byla zbraň uvázaná, přehodil přes rameno a vlekl úlovek ke břehu. Dnes budou mít k večeři žraločí maso.

V tom okamžiku zaduněl nad hladinou zálivu hromový výstřel z kanonu. Rob se ohlédl a spatřil před lodí, která obeplouvala mys a mířila do kanálu v ústí zálivu. Nechal žraloka ležet a ze všech sil spěchal ke skalám vroubicím lagunu, mezi nimiž se mohl schovat. Jen málo kapitánů vědělo o skrytém vjezdu do zálivu a ještě méně z nich by riskovalo vést zrádným kanálem svou loď bez lodivoda. Jenže zdejšími obyvatelům stále hrozilo nebezpečí, že jednoho dne by se o to nějaký pirát nebo otrokář mohl pokusit.

Tato loď k nim ale nepatřila. Rob nadšeně zavýskal, když pod čelenem plavidla rozlišil klounovou sochu s nahým hrudníkem. Vyšplhal na skalisko, aby pozoroval připlouvající loď, křičel a mával posádce na pozdrav.

Krásná loď, škuner s černě nabarvenými dělovými střílnami kontrastujícími s bíle natřenou obšívkou boků. Záplatované plachty svědčily o drsných chvílích její pouti oceánem, ale hluboko ponořený trup naznačoval, že plavba byla úspěšná. Kdyby se ponořila ještě o málo víc, už by uvázla na skalním prahu, který přetínal hrdlo plavebního kanálu. Kapitán však plavidlo zkušeně prováděl přes všechna kritická místa. Námořníci sviňovali plachty a dělostřelci na přední palubě zajišťovali stíhací dělo, z něhož předtím vypálili na pozdrav. Když se loď pootočila, přečetl Rob na zádi její jméno: *Dunstanburgh Castle*.

Pro lodi měl velkou slabost. Celý život ho fascinovaly. Mnohokrát vyšplhal až na sám vrcholek útesu s otcovým dalekohledem v ruce, aby mohl pozorovat vzdálené plachty sunoucí se kolem pobřeží. Nutil otce, aby mu opakoval, jak se jednotlivé lodi označují, až by jejich přehled dokázal odříkat i ve spánku: velké obchodní lodi plující do Indie a zpátky, podsadité brigantiny, arabské dhau ze Zanzibaru a bermudské šalupy s trojúhelníkovými plachtami. Ze všeho nejraději měl ovšem válečná plavidla, fregaty a bitevní lodi, které občas zahlédl, jak se probíjely

mořem podél pobřeží od Kapského Města a nad záděmi jim vlály červené vlajky. Jednou – a byla to nejvzrušivější chvíle v jeho životě – pozoroval dvě fregaty při bočním boji jen několik mil od břehu, v němž si skoro tři hodiny vyměňovaly dělové salvy. Nikdy nezapomněl na pohled na dělové hlavně vynořující se z lodních boků jako řady zubů a na stěny ohně, když v dokonalém souladu vypálily proti nepřátelské lodi.

Dunstanburgh Castle byla samozřejmě menší než válečná plavidla a na každém boku měla jen čtyři kanony na zastrašení pirátů. Ale ještě než její kotva dopadla na písčné dno, Rob už plaval, vysoukal se po žebříku k zábradlí a brankou nahlížel na palubu.

„Žádám o povolení vstoupit na palubu,“ ozval se hlasitě.

„Co jsi zač, u všech rohatých?“ Po palubě k němu rázoval plešatější muž se zarudlým obličejem. Z pochvy vytáhl ohavně vypadající nůž. „Zatraceně!“ zahromoval. „Copak na tomhle pobřeží není kouska místa, aby se tam nerojili piráti nebo divoši?“

Rozběhl se proti Robovi, jako by ho chtěl v následujícím okamžiku vykuchat. Rob s pokožkou hnědou jako ořech, úplně promočený a potřísněný žraločí krví, navíc nahý jako Adam, skutečně vypadal jako nějaký příšerný mořský duch.

Rudolícimu muži se ale vybavila vzpomínka na toho chlapce a jeho hněv se rozplýval. Vrátil nůž do pochvy, tleskl a uchvátil mladíka v objetí.

„Robert Courtney. Tys stačil tak moc vyrůst, že jsem tě sotva poznal. Moc rád tě zase vidím.“

„Však já vás taky, kapitáne Cornishi.“

„Říkej mi Tawny. Tak jako tvůj dědeček.“ Kousek odstoupil, aby si mohl Roba prohlédnout. „Co to tady máš za krev?“

Rob sklonil pohled k noze. Žraločí zuby mu na ní zanechaly řádku rudých škrábanců, táhnoucích se od kolena až ke kotníku.

Ukázal přes bok lodi, kde se u břehu převaloval na hladině zabítý žralok.

„Chytil jsem pro nás něco k večeři.“

Řekl to docela lhostejně, ale Tawnymu neušlo, že si to od něho vyžádalo jisté úsilí.

„Stal se z tebe chlap,“ zabručel a přikývl. „Vypadáš jako opravdový pirát.“

„Už mi chybí jenom loď.“

Od okamžiku, kdy vstoupil na palubu, se Rob nedokázal přestat usmívat. Miloval rytmus života na lodi, i když teď stála na kotvě. Povrzávání lanoví, mírné kývání paluby pod nohama, hlasité povely loďmistra, zápach dehtu a vůně rumu – tyto vjemy působily přímo omamně.

Cornish si chlapce pozorně prohlížel. Velmi dobře chápal výraz v jeho obličejí, protože on sám v jeho věku cítil podobné tužby.

„Nějaký pár rukou navíc by se mi hodil. Snad bych o tom mohl promluvit s tvým otcem.“

Robův úsměv se roztáhl od ucha k uchu. „Uděláte to?“

„Udělám. Ale teď na sebe natáhni nějaké kalhoty, ať můžeme vystoupit na břeh a pozdravit se s tvou rodinou.“

Než člun z lodi doplul ke břehu, už se tam stačila shromáždit skupina lidí, kteří spěchali námořníky uvítat. Robertův otec a babička přišli také a přivedli i sestřičku Susan, která teď běhala mezi čekajícími lidmi, až jí na zádech poskakovaly zlaté cůpky. Nechyběli ani sloužící a dělníci, protože Courtneyovi na svém statku zaměstnávali spoustu místních domorodců. Většina z nich sloužila tomuto rodu už desítky let a zacházelo se s nimi, jako by patřili k rodině.

Robův otec George rázně potřásl Cornishovi pravicí. Babička Louisa k uvítání přistoupila méně formálně, kapitána objala a políbila ho na tvář.

„Tak ráda tě zase vidím!“ vykřikla. Konečky prstů mu odsunula ze spánku pramen šedivých vlasů. „A co je tohle? Připadá mi jako včera, když tvůj otec stál na téhle pláži potom, co jsme porazili tu obludu Zajna al-Dina.“

Cornish smekl klobouk. „Všichni stárneme, madam. Ale vy vypadáte stejně krásně jako vždycky.“

Louisa udělala „ts, ts“ a lichotku odbyla máchnutím ruky. V kapitánově komplimentu však bylo mnoho pravdy. Do

šedesátky jí mnoho nechybělo, ale stále vyhlížela velice pěkně. Měla vláchnou, smetanovou pleť a jen několik vrásek ukazovalo na její skutečný věk. Dlouhé plavé vlasy už jí zbělely, ale zůstávaly jemné jako čínské hedvábí. Modré oči, jimiž se na Cornishe usmívala, měla stále čisté a zářily barvou hlubokého moře za letního dne.

Když se podívala na Roba, s obavou je přimhouřila.

„Copak se ti přihodilo?“

Cornish požádal lodního lékaře, aby stopy po žraločích zubech na Robově noze ošetřil a ovázal, a pak mu ještě půjčil plátěné kalhoty, aby obvaz zakryl.

„Neříkejte o tom tátovi,“ prosil ho Rob. Teď však, když se podíval na poraněnou nohu, si všiml tenké stružky krve, která vyklouzla zpod obvazu a klikatila se dolů ke kotníku.

„Jenom škrábnutí,“ zamumlal.

Ve skutečnosti mu v noze pulzovala bolest a cítil, že se mu trochu točí hlava. Měl co dělat, aby dokázal stát na nohou. Ale zařal zuby a snažil se nedávat na sobě nic znát.

Louisiným bystrým očím však nic neuniklo. Podívala se na žraloka, kterého sloužící vytáhli na břeh a začali porcovat, a potom se zkoumavě zahleděla na Roba. Na nohavici kalhot se mu rozlézaly tři tmavé skvrny, jako by se na ní uchytily osypky – v těch místech krev prosákla skrz obvazy a vpíjela se do látky kalhot.

„Tys bojoval s tím žralokem?“

„Ano,“ přiznal se Rob, a neubráníl se troše pýchy v hlase.

Jeho otec se zamračil. Byl sice o dvacet let mladší než Louisa, ale zdál se starší než ona. Bílé vlasy, pošedlá tvář, ohnutá záda od toho, jak se nakláněl dopředu, když se opíral o hůl. Tu potřeboval k chůzi, protože na levé noze měl od kolene níž dřevěnou protézu. Jen zřídkakdy se usmál.

„Měl jsi dohlížet na stádo dobytka u Holandanova potoka, ne si hrát u moře.“

Rob pocítil vlnu hněvu. Připlula loď, ale otec se stará jen o to, co měl na statku na práci. Skousl si jazyk. Věděl, že kdyby se chtěl bránit, vyvolal by jen další hádku. V otcových očích byl pořád kluk, kterého je třeba neustále komandovat, nikoli mladík na prahu dospělosti.

„Chlapec pořádně vyrostl,“ poznamenal Cornish. George se zamračil ještě víc a kapitán rychle začal mluvit o něčem jiném. „Kdepak je Jim?“

Louise přeletěl přes tvář stín. „Čeká na tebe v domě. Už nemá tu sílu co dřív. Ale když tě uvidí, moc ho to potěší.“

Cornish jí nabídl rámě a odváděl ji z pláže. Robův otec za nimi zaostával, protože dřevěná noha se mu bořila do písku. Rob se vlekl za ním a při každém kroku bolestí pomrkvával, byl však příliš hrdý, než aby to dal nějak najevo.

Na konci pláže se přede všemi otevřel výhled do plochého kraje obroubeného kopci a džunglí. Skrz něj se klikatila řeka na cestě k moři a u jedné z jejích zátočin stála usedlost Courtneyho rodiny. Postavil ji Robův pradědeček Tom. Do zálivu Nativity se dostal, když zrovna prchal o život, a dům, který zbudoval, odpovídal jeho potřebám. Podobal se spíš pevnosti; řeka zastávala funkci vodního příkopu a každý přístup k domu krylo palebné postavení. Od mocných palisád spadal k okolnímu terénu volný svah. Všechna tato obranná zařízení postačovala k tomu, aby odradila nepřátele od útoku.

Jenže to bylo před čtyřiceti lety. Obranný perimetr stále lemovala dřevěná palisáda, ovšem ta teď sloužila spíš k tomu, aby se dobytek a kozy nedostali ke květinové zahradě, kterou Louisa vysázela. Vyvýšené hliněné palebné pozice pro děla ve všech rozích hradby prodělaly přeměnu v zeleninové záhony, a jediné kanony, které tu byly k vidění, trčely zapuštěné svisle do země a tvořily sloupy, na nichž visela křídla hlavní brány. Budovy měly obílené stěny, až ve slunci zářily, a třpytily se na nich střípky lastur rozdrčených do vápna.

Nyní šlo o zcela pokojné místo a jediný domov, jaký Rob poznal.

Jeho dědeček Jim už na ně čekal na verandě před velkým domem. Mocné tělo se mu po letech dřiny na polích nachýlilo dopředu a také používal hůl. Ale síla, která vyzářovala z pohledu jeho zelených očí o nic nezeslábla. Když viděl Louisu, jak se k němu blíží zavěšená do Cornishe, vykvetl mu na tváři úsměv, který s jeho věkem neměl nic společného.

Louisu políbil a kapitána objal jednou rukou kolem ramenou.

„Zdá se to hodně dlouho, co naši tátové pobili tady v zálivu Zajna al-Dina a strýce Guye.“

„Ano, je to dlouho,“ přisvědčil Cornish. „Bůh dej pokoj jejich duším.“

Tom Courtney zemřel před deseti roky v pozeňnaném věku jednadevadesáti let, a jeho manželka Sarah ho přežila jen o den a také zemřela. Pohřbili je společně na vršku mysu do červené hlíny kontinentu, který si vyvolili za svůj domov.

„Půjdu se poklonit jejich památce, než odplujeme,“ slíbil Cornish. „Ale život je pro živé, a my jsme ještě neskončili. Rád bych vám pověděl, jak se nám dařilo při poslední plavbě.“

Cornish jim líčil průběh cesty při večeři, ke které skutečně měli maso ze žraloka, kterého zabil Rob. Kapitán se vracel z Indie a pro každého z nich přivezl nějaký dárek: štůček jemného hedvábí pro Susan, skříňku posázenou drahými kameny pro Louisu, malovanou miniaturu pro George a zakřivenou dýku pro Roba. Když líčil velká města, která při cestě navštívil, Kalkatu, Madrás či Bombaj, jeho vyprávění Roba tak vzrušovalo, že jen kulil oči. Jim seděl v křesle a nakláněl se dopředu, pozorně sledoval vyprávění kapitána Cornishe o jeho dobrodružstvích a samým potěšením poklepalval holí o zem.

„Plavil ses někdy do Indie, dědečku?“ zeptal se Rob.

Jim zavrtěl hlavou. „Můj otec se často vydával na obchodní cesty, stejně jako můj bratranec Mansur. Já jsem ale vždycky dával přednost životu na afrických planinách, než bych se někam plavil po oceánu.“

„Mansur se usadil v Madrásu, je to tak?“ zeptal se Cornish Jima.

Zář v Jimových očích pohasla. „Ano. To bylo potom, co se hrozně pohádal s mým otcem. Před nějakými roky jsem se doslechl, že snad zahynul, když na město zaútočili Francouzi. Posílal jsem do Madrásu dopisy, abych zjistil, co se přihodilo s jeho dětmi Constance a Theem. Zjistil jsem tolik, že se jich ujali nějakí příbuzní v Kalkatě. Nikdy jsem se nedozvěděl, co se s nimi stalo potom.“

„Láme nám to srdce,“ přidala se tiše Louisa. „Mansur a Jim byli jako bratři.“

„A co zbytek světa?“ zajímal se Rob. Historie jeho rodiny byla nepochybně zajímavá, ale příběhy jednotlivých příbuzných slyšel tak často, že ho to nudilo. Nechtěl žít jenom ze vzpomínek na minulost. „Jaké se vedou války a bitvy a velké spory, o kterých se teď mluví v londýnských kavárnách?“

Cornish zadýmal z lulky. „Zapomínáš, že už jsou to skoro dva roky, co jsem odplul z Anglie. Pokud vím, naše země teď žije v míru. Ale netroufám si věřit, že to tak vydrží delší dobu. Kolonisté v Americe dělají ohromný poprask a volají po svobodě. Nedivil bych se, kdyby o ni chtěli bojovat.“

„A co je na tom špatného?“ zeptal se Rob. „Všichni lidé si zaslouží být svobodní.“

„Kdybys viděl černochoy, kteří dřou na jejich plantážích, tak by ti asi vrtalo hlavou, jak je to s jejich názorem na svobodu lidí.“

Tomu Rob nerozuměl. „Na našich polích taky pracují černoši.“

„A vy jim za to platíte a večer jdou pěkně každý domů ke svým rodinám, a když se jim práce nelíbí, mohou jít jinam.“

„V Americe je to jinak,“ vysvětlovala Louisa. „Tam pracují jako otroci.“

„Jednou jsem kotvil v přístavu v Kapském Městě vedle americké otrokářské lodi,“ vzdychl Cornish. „Neslyšel jsem z ní nic než chřestění řetězů a skučení. A ten smrad – ani samo peklo nemůže tak strašně smrdět. Vždycky ráno jsme se dívali, jak posádka hází do vody otroky, kteří přes noc umřeli. Hodně z nich byly děti tak malé jako vaše Susan. Jen je hodili přes palubu, ať se o ně postarají žraloci.“

Louise se do očí vkradl odtažitý výraz – pocítila bolest a žal.

„Já jsem se do Afriky dostala na podobné lodi. Byli jsme odsouzenci, ne otroci, ale zacházeli s námi stejně.“ Zachvěla se. „Žádná lidská bytost by nikdy neměla takhle trpět.“

Cornish přikývl. „Yankeeové si stěžují, že s nimi král Jiří nakládá jako s otroky, když po nich požaduje, aby platili daně, ale oni bez mrknutí oka umlátí člověka k smrti, protože nepracuje dost tvrdě. Oni milují svobodu jen pro sebe, ale jinak pro nikoho jiného.“

„Z toho mraku nezaprší,“ prohlásil George sebevědomě.

Nesnášel řeči o konfliktech, o čemkoli, co by mohlo narušit mír v zálivu Nativity. V tomto, jako v řadě dalších ohledů, byl přesným opakem svého syna. Rob miloval vyprávění o válkách, bitvách a dobrodružstvích. George mnohokrát Roba přistihl, jak sedí u nohou svého dědečka a poslouchá příběhy o velkých věcech, které dokázali předci Courtneyů. „Proč nejsi tak hrdinský a silný jako ostatní Courtneyovi?“ zeptal se jednou Rob tak bezelstně a přímočaře, jak to dokáže jenom dítě. Od té doby už vyrostl a naučil se jednat taktně, ale jeho dávná otázka zůstala bez odpovědi a jako by se tím vytvořila nepřekonatelná propast oddělující otce a syna.

„Británie má nejsilnější armádu a loďstvo na světě,“ pravil George. „Několik tisícovek kolonistů je určitě nedokáže porazit.“

„To je možné,“ připustil Cornish. „Jenomže Francie nezapomněla, jak jí Británie před několika roky dala přes nos, až pořádně krvácela. Francie pozbyla své državy v Severní Americe a velice ráda by je získala zase zpátky. Jestli se kolonisté pustí do boje, Francouzi se k nim přidají. A potom bude král Jiří muset vést pořádnou válku.“

George pokrčil rameny. „My jsme od toho hodně daleko.“

Rob už nedokázal ovládat své rozhořčení. Nahlédl do jiného světa a lačnil po jeho dalším objevování.

„Jak to můžeš říct, táto? Jestli z toho vypukne válka, tak bych v ní chtěl bojovat.“

George se chystal k hodně ostré odpovědi, ale Jim promluvil dřív.

„Vzpomínám si, jak jsem uvažoval ve tvém věku. Bojovat za velkou věc, za rodinu nebo svou čest, to je vznešený důvod. Ale až budeš muset zblízka přihlížet tomu, co válka obnáší, možná pochopíš, proč jsou tvoji starší příbuzní daleko méně dychtiví se do něčeho takového pouštět.“

„Je to jen zbytečná ztráta času,“ dodal George drsně.

Rob věděl, že otec býval za mladších let také dobrodružně založený. Od dědečka a babičky slýchal různé příběhy. Matně si vybavoval, že jako malý chlapec sedával na samém konci mysu a pátral po mořské pláni, až zahlédne plachtu lodi, na níž se otec vrací domů. Vzpomínal si na písek mezi prsty u nohou, když

utíkal po pláži, aby byl na místě, až ke břehu přirazí jola přivážející otce z moře. Byl tím tak rozrušený, že nedokázal čekat na souši a brodil se do vody, až otec sáhl přes bok člunu a vylovil ho. Pak šli spolu do velkého domu, Rob seděl tátovi na kolenou a celá rodina se sešla, aby si všichni poslechli vyprávění o tom, co zažil při poslední plavbě.

Potom, co George přišel o nohu, už to nikdy nebylo takové. Zranění neutrpěl v žádné velké srážce, šlo jen o potyčku s piráty při pobřeží Madagaskaru. Courtneyové je snadno zahnali. Odražená kulka z muškety, která zasáhla George do lýtka, sotva dokázala prorazit kůži. Jenže rána se zanítila. Hnisání se nedařilo zastavit, a pokud neměl přijít o život, nezbylo zanedlouho nic jiného než končetinu amputovat. Rob nikdy nezapomene, jak seděl před domem a poslouchal nelidský křik, když dědeček Jim odřezával vlastnímu synovi nohu. Ani dědeček, ani otec se z toho zážitku nikdy úplně nevzpamatovali. A George už nikdy nevyplul na moře.

Cornish dobře viděl, jak se Rob tváří. „Tvůj syn už vyrostl,“ řekl Georgeovi. „Je čas, aby se vypravil do světa.“

„Možná,“ utrousil George. „Snad za pár let.“

Rob už si nemohl pomoci, aby se nepochlubil s čerstvou novinkou.

„Kapitán Cornish mi nabídl místo na své lodi,“ vyhrkl.

Georgeovi potemněla tvář hněvem. „Jestli s tím počítáš, je mi líto. On ale nemá právo, aby ti něco takového nabízel.“

„Jenže já chci jet,“ namítl Rob.

„To nemohu dovolit. Potřebuju tě mít tady, Robe. Na farmě je spousta práce, o kterou se musíš postarat. A kdyby se objevilo nějaké nebezpečí, kdo by bránil tvou sestru a babičku?“

„Všechny místní kmeny jsou nám věrné,“ namítl Rob. „Kdyby došlo k nějakým potížím, tak by vás jejich bojovníci ochránili.“

„Jestli nemyslíš na mě, tak aspoň myslí na svého dědečka. Chceš tomu starému muži zlomit srdce jen proto, že se celý třeseš na to, až se vypravíš za nějakým bláznivým dobrodružstvím?“

Jim se zavrtěl. Ve svém věku už často usínal v křesle, a tak ostatní někdy zapomínali, že je s nimi. Teď však vstal a s železnou rozhodností sevřel svou hůl.

„Ničemu nerozumíš,“ řekl Georgeovi. „Jediná věc, která by mi lámala srdce, by byla dívat se na vnuka, který tady musí trčet proti své vůli. Musí jít do světa, porozhlédnout se po něm a hledat vlastní štěstí. Tak, jak jsi to kdysi udělal ty.“

George trpce poklepal dřevěnou nohou do podlahy. „A podívej, co mi to přineslo. Chtěl bys snad, aby Roberta potkalo něco podobného?“

„Já chci, aby žil.“

„To chci já taky.“

„Ne! Ty chceš, aby zůstal naživu – a v tom je veliký rozdíl.“

Oba se na sebe mračili. Rob přeskakoval pohledem z jednoho na druhého. Nikoho nemiloval víc než tyhle dva muže, otce a dědečka, který mu byl téměř druhým otcem. Protivilo se mu, že se stal příčinou jejich hádky. Ale především – a ten pocit se v něm stále prohluboval – ty dva staré muže odsuzoval proto, že mu říkali, co má dělat.

„Napadlo vás někdy, že bych měl taky mít právo mluvit do vlastního života?“ vykřikl na ně.

Než některý z nich stačil odpovědět, sebral se a vyběhl z domu.

George ho provázel zamračeným pohledem. Jim chtěl jít za vnukem, ale Louisa mu položila dlaň na paži a zadržela ho.

„Nech ho být,“ radila. „Potřebuje chvíli času, aby se uklidnil.“

Tawny Cornish se nemotorně zvedl. „Měl bych se vrátit na loď.“

„Půjdu tě doprovodit,“ rozhodl se George.

Když odešli, Jim a Louisa se posadili na schody před domem, jak to dělávali často, dívali se na oblohu a hledali souhvězdí. Na obloze zářila jasná stuha Mléčné dráhy a v okolních keřích rejdivily světlušky.

„Kdybychom George nepočali tisíc mil hluboko v divočině, skoro bych začal pochybovat, jestli jsi mi nebyla nevěrná,“ zabučel Jim nevrle. „Je možné, že je to můj syn?“

Louisa mu položila hlavu na rameno. „Pamatuješ, jaký byl jako kluk? Pořád někde lítal, do všeho štoural. Každý klacek, který sebral, pro něho byl meč nebo flinta.“

„Kdy se z něho stal takový zbabělec?“

Louise zatrnulo. „Tohle neříkej. Nemusíš vyhrát zrovna bitvu, abys ukázal, že máš odvahu.“

„Někdy si myslím, že když jsem mu amputoval nohu, tak jsem mu nechtěně uřízl i koule.“

Louisa ho ještě nikdy neslyšela mluvit tímto způsobem. Vysvětlovala si to tak, že jak Jimovi ubývá sil, cítí vlastní neschopnost o to bolavěji.

„George byl zrovna takový dobrodruh jako ty,“ připomněla mu. „Když odešel z moře, udělal to kvůli Robovi a Susan. Nechtěl riskovat, že by se z nich mohli stát úplní sirotci.“

Jim mlčel. Věděl, že jeho žena má pravdu, ale pýcha mu bránila to připustit. V hlavě mu zněl synův křik, když svíral v ruce pilku.

„V každém případě by neměl stát Robovi v cestě. Nastal čas, kdy se chlapec začíná sám starat o svůj osud.“

„Samozřejmě,“ přitakala Louisa. „A George si to časem taky uvědomí. Když na něho budeš hulákat, bude to jen všechno těžší. Je prostě paličatý jako všichni Courtneyovi.“

Výraz v Jimově obličejí zjihl. „Ty jsi taky Courtneyová, má milá. Stala ses jí toho dne, kdy ses za mě provdala.“

„A tys snad čekal, až ti to tvůj otec dovolí, když jsi mě potají odvedl z Kapského Města?“

„Pokud si vzpomínám, měli jsme strašně naspěch, když jsme utíkali před celou holandskou posádkou, takže žádat o nějaké svolení nebyl čas.“ Jim mluvil ochraptěle, ale oči se mu při těch vzpomínkách rozjasnily. „A tehdy sis na nic nestěžovala.“

„Taky jsem toho nikdy nelitovala.“ Louisa vstala a pomohla Jimovi na nohy. „Ale nemůžeme rozhodovat o tom, co dělají naše děti, a tím méně naši vnuci. Musíme věřit v Boha.“

„Já bych spíš věřil dobrému koni a pušce v ruce.“

Louisa ho políbila. „Jíme Courtney,“ zamumlala, „ty už se nezměníš.“

Cornish se zdržel týden. Ve šťastnějších dobách by zůstal déle, ale všiml si, že jeho přítomnost pouze prohlubuje roztržku mezi Robem a Georgem. Otec se synem na sebe sotva promlu-